ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ»

Спеціальність:	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень:	**другий (магістерський) рівень**
Освітня програма:	**Публічне управління та адміністрування**

МАУП 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	**Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу**
Шифр та назва спеціальності	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	**3 кредити / 90 год.** Лекції: 20 Семінарські заняття: 10 Самостійна робота студентів: 60
Терміни вивчення дисципліни	
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**залік**
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya/katalog-zagalnoakademichnih-disciplin.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Братусь Ганна Анатоліївна	
Науковий ступінь	доктор економічних наук
Вчене звання	професор
Посада	завідувач кафедри управління бізнесом
Дисципліни, які викладає НПП	Проєктний менеджмент, Самоменеджмент, Основи наукових досліджень в менеджменті, Управління інтелектуальною власністю, Управління змінами, Стратегічне управління підприємством
Напрями наукових досліджень	менеджмент, інновації, інтелектуальна власність, інвестиції, проєктний менеджмент
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7151-3901 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=tRaQjeYAAAAJ&hl=ru
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	bratus.hanna@maup.com.ua
Контактний тел.	+380955208848
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-ekonomiki.html

Анотація курсу. Мета та завдання навчальної дисципліни. “Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу” ґрунтується на комплексній і динамічній системі цінностей, властивих суб’єктам соціальної відповідальності – громадянам, соціальним групам, суспільству загалом, інститутам та органам державної влади й місцевого самоврядування, їх посадовим особам. Формування й реалізація корпоративної соціальної відповідальності всіх суб’єктів

суспільства полягає у тому, що вона підвищує ефективність суспільства, сприяючи координації дій, створює сприятливий клімат для економічного зростання підприємницької діяльності, соціального розвитку, зменшує соціальні, економічні, інвестиційні ризики, створює передумови для збалансованого розвитку й успішного запобігання економічним кризам, сприяє людському розвитку за всіма напрямами. Курс «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу» ґрунтуючись на концепції енвайроментальної економіки, яка орієнтує на гармонічне поєднання соціальних, природних та економічних пріоритетів розвитку підприємницьких структур, озброює теоретичними знаннями та практичними навиками опрацювання й обґрунтовування конкретних пропозиції, які стосуються актуальних проблем управління підприємствами та бізнесом, а також передбачає вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду вироблення соціально відповідального бізнесу.

Мета вивчення дисципліни: полягає у формуванні фундаментальних знань з теорії та практики управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу і відповідних професійних компетенцій, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки її суб'єктів (інститутів).

Завданнями дисципліни є:

- вивчення термінології дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу»;
- освоєння методичних основ формування організаційно-економічного механізму управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу;
- вивчення теоретичних основ і оволодіння методичними підходами щодо вибору методів оцінки наукових підходів до управління корпоративною соціальною відповідальністю, форм їх документування та одержання соціального та економічного ефектів;
- оцінювання результативності корпоративної соціальної відповідальності бізнесу на різних етапах його здійснення;
- набуття вмінь з обґрунтовування напрямів та інноваційних заходів щодо удосконалення управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу.

Предметом дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та практичні положення формування інституту управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу, громадян, держави.

Що після вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

– основний зміст усіх розділів навчальної програми; оволодіти сучасним соціально-економічним способом мислення щодо осмислення сучасних світу та людини;

– концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності; сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;

– особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів соціального розвитку;

– місце корпоративної соціальної відповідальності в управлінні організацією;

– нормативно-правові засади розвитку корпоративної соціальної відповідальності бізнесу;

– моделі корпоративної соціальної відповідальності бізнесу і становлення різних типів корпоративної культури;

– критерії, показники та методику оцінювання корпоративної соціальної відповідальності бізнесу;

– особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;

– сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців;

– сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики управління персоналом;

– екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання;

– сутність, структуру, вимоги та особливості міжнародних стандартів соціальної звітності;

вміти:

– формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю бізнесу;

– збирати й оцінювати інформацію з корпоративної соціальної відповідальності для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;

– ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування зацікавлених сторін організації з позицій концепції корпоративної соціальної відповідальності;

– формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціально відповідального бізнесу;

– формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;

– визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;

– посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство;

– здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності;

– оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності;

– аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування;

– узагальнювати матеріали аналізу для формування пропозицій щодо удосконалення програм корпоративної соціальної відповідальності;

– розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності;

– застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень;

– розробляти етичні кодекси організацій, фахівців різних професій;

– застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку, при аналізі нагальних проблем сьогодення; будувати універсальну макромодель соціальної дійсності навколо людини, що є суб'єктом сучасних суспільної діяльності та особистого життя;

– досліджувати соціальні явища, використовувати теорію та практику корпоративної соціальної відповідальності, аналізувати основні процеси та явища зовнішнього та внутрішнього світу людини; опрацьовувати різноманітні джерела інформації, формувати власну точку зору, робити висновки, приймати рішення;

– творчо використовувати знання з проблематики соціальної відповідальності у своїй матеріально-практичній та духовній життєдіяльності, грамотно формувати та формулювати власну думку з будь-яких світоглядних питань, впевнено й аргументовано захищати власну позицію.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни **«**Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу**»** базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти на рівні бакалаврату. А саме: «Економічна теорія», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка підприємства», «Фінанси», «Правознавство», «Етика бізнесу», «Стратегічне управління».

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни **«**Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу**»**, сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь: «Стратегічне управління підприємством», «Ризик-менеджмент», «Корпоративне управління», «Етика та соціальна відповідальність бізнесу», «Бізнес-планування та створення стартапів»

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

<table>
<tr><th>№</th><th>Назва теми</th><th>Методи навчання/методи оцінювання</th></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 1. «Сутність та форми прояву корпоративної соціальної відповідальності бізнесу»</td><td rowspan="13">Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія);
індуктивний метод; дедуктивний метод;
аналітичний метод; синтетичний метод;
практичний (робота з економічними моделями, статистичними даними, графіками);
пояснювально-ілюстративний;
репродуктивний;
метод проблемного викладу;
частково-пошуковий;
дослідницький;
інтерактивні методи (аналіз економічних ситуацій; дискусії, дебати; мозковий штурм; ситуативне моделювання; відпрацювання навичок моделювання);
кейс-метод (аналіз реальних економічних ситуацій, пошук проблем, пропозиція рішень, побудова моделей);
моделювання професійної діяльності (побудова економічних моделей, прогнозування, сценарне моделювання).

Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, аналітичні завдання, реферати);
тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність, завдання на аналіз даних і моделей); метод самоконтролю та самооцінки;
оцінювання кейс-завдань;
оцінювання проєктних та лабораторних робіт (моделювання економічних процесів, прогнозування).</td></tr>
<tr><td>Тема 1.</td><td>Сутність соціальної відповідальності, основні концепції та підходи до КСВ.</td></tr>
<tr><td>Тема 2.</td><td>Джерела і атрибути корпоративної соціальної відповідальності.</td></tr>
<tr><td>Тема 3.</td><td>Корпоративна соціальна відповідальність та ділова репутація фірми.</td></tr>
<tr><td>Тема 4.</td><td>Стратегія корпоративної соціально відповідальності.</td></tr>
<tr><td>Тема 5.</td><td>Впровадження практик корпоративної соціальної відповідальності вітчизняними та міжнародними компаніями</td></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 2. «Оцінювання ефективності соціальної відповідальності»</td></tr>
<tr><td>Тема 6.</td><td>Нефінансові звіти.</td></tr>
<tr><td>Тема 7.</td><td>Соціальні інвестиції та соціальне партнерство бізнесу.</td></tr>
<tr><td>Тема 8.</td><td>Кодекси корпоративної поведінки та етичні кодекси.</td></tr>
<tr><td>Тема 9.</td><td>Рівні і показники корпоративної соціальної відповідальності.</td></tr>
<tr><td>Тема 10.</td><td>Індикатори сталого розвитку та оцінка ефективності соціальних ініціатив</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3">Модульна контрольна робота</td></tr>
<tr><td colspan="3">Форма контролю: залік</td></tr>
</table>

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на **поточний** та **підсумковий (семестровий)**.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка:

- розуміння та засвоєння теоретичних основ економічних процесів;
- уміння застосовувати знання для побудови моделей та аналізу економічних даних;
- навичок діагностики та прогнозування економічних процесів;
- використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та обробки статистичних даних.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу економічних процесів;
- усні доповіді з розбору економічних кейсів;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- аналіз економічних даних, статистичних показників, економіко-математичних моделей;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на побудову моделей або обробку статистики);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;
- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарне моделювання економічних процесів).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

Теми	**Поточний контроль знань**										**Підсумковий контроль**		
											Модульна контрольна робота	**Залік****	**Загальна кількість балів**
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20*	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських

олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
3	3	2	1	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECT8**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна література:

1. Frederick W. C. From CSR-1 to CSR-2: the maturing of business-andsociety thought/ W. C.Frederick. – 1994. – P. 154 – 155.
2. Swanson D.L. Addressing a theoretical problem by reorienting the corporate social performance model/ D.L. Swanson // Academy of Management Reviewю – 1995.– P.43 – 64.
3. Абдулаев К.Н. та ін. Корпоративне управління : процеси, стратегії, технології: колективна монографія / за ред. К.С. Шапошникова. Херсон: Гельветика, 2015. 536 с.
4. Братусь Г.А., Дмитренко Г.А., Лазарева М.Г. Якість трудового потенціалу організації як ключова умова реалізації системного менеджменту. *Економічні горизонти. Economic horizons: щокв. Наук. журнал*. Умань. Держ. Пед. ун-т ім. Павла Тичини. №1. 2021.
5. Братусь Г.А., Лазарева М.Г. Деякі властивості соціально-економічних систем. *Економічні горизонти*. *Economic horizons: щокв. Наук. журнал*. Умань. Держ. Пед. ун-т ім. Павла Тичини. №2. 2021. С.4-17.
6. Bratus H., Mazur Yu., Karbovska L., Paliy S. (2022) STRATEGIC MAPS AS A FORM OF FUNCTIONAL STRATEGIES OF MOTOR TRANSPORT ENTERPRISES IN UKRAINE IMPLEMENTATION. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Том 2 (43), 296-304.
7. Bratus H., Borodina O, Udovychenko V., Kaczmarzewski S., Kostrychenko V., Koval V. Renovation management of the national economy in ensuring energy decentralization. Polityka Energetyczna – Energy Policy Journal 2022;25(2):67–84.
8. Гончарук Т.В. Зарубіжний досвід розвитку підприємницьких структур та можливості його використання в Україні. Ефективна економіка. 2017. № 9. URL : file:///C:/Users/ASUS/Downloads/19620.pdf
9. Грищук В. К. Соціальна відповідальність: навчальний посібник / Грищук. В. К. – Львів: Львівський державний ун-т внутрішніх справ, 2012. – 152 с.
10. Деркач С. Бізнес має бути соціально відповідальним. URL: http:// www.stepanderkach.com.ua.
11. Колот А.М. Сучасна філософія корпоративної соціальної відповідальності: еволюція поглядів. Економіка України. 2014. № 3 (628). С. 70–82.
12. Колот А.М., Грішнова О.А. Соціальна відповідальність : теорія і практика розвитку : монографія / за наук. ред. А.М. Колота. Київ: КНЕУ, 2012. 501 с.
13. Корпоративна соціальна відповідальність / за заг. ред. Т.С. Смовженко, А.Я. Кузнєцової. Київ : УБС НБУ, 2010. 314 с.
14. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства / Пер. з англ. С. Яринич. Київ : Стандарт,

2005. 302 с.

15. Лазоренко О., Колишко Р. та ін.. Посібник із КСВ. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності. Київ : Видавництво «Енергія», 2008. 96 с.

16. Охріменко О. О. Соціальна відповідальність: навчальний посібник / О. О. Охріменко, Т. В. Іванова. – Київ : Національний технічний ун-т України «Київський політехнічний інститут», 2015. –180 с. 9.

17. Пономаренко О.В. Механізм державного управління соціальними проєктами та програмами : теорія і методологія : монографія. Донецьк: Технопак, 2010. 342 с.

18. Мальська М.П., Мандюк Н.Л., Занько Ю.С. Корпоративне управління : теорія і практика. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 360 с.

19. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку / за наук. ред. А.М. Колота. Київ : КНЕУ, 2012 500 с.

20. Шутаєва О. О. Соціальна відповідальність в досягненні конкурентоспроможності підприємства / О. О. Шутаєва // Культура народов Причерноморья. – 2014. – № 273. — С. 73 – 78.

Допоміжна література:

21. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. URL : https://smida.gov.ua//

22. Венчурна філантропія. Сайт Українського форуму благодійників. URL : http://ufb.org.ua/sektor-blagodijnosti/filantropija-u-sviti/trendi/trend-1. htm.

23. Верховна Рада України. URL : http://www.rada.gov.ua.

24. Глобальный договор ООН (Global Compact). URL : http://www. unglobalcompact.org

25. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15

26. Грановська І.В. Міжнародні стандарти звітності соціальної відповідальності бізнесу. URL : http://www.nbuv.gov.ua/

27. Державна служба статистики України. URL : http://www.ukrstat. gov.ua

28. Компанії, що практикують соціальну відповідальність бізнесу. URL : http://www.svb.org.ua/companies.

29. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254/96- ВР. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/

30. Корпоративний соціальний звіт «Carlsberg Ukraine». URL : http:// ru.carlsbergukraine.com/csr/

31. Складено рейтинг найбільш «зелених» компаній України. URL : http://biz.liga.net